Újpest-Belsőváros

2008. 04. 27.

Loránt Gábor

A CSÜGGEDÉSTŐL A HÁLAADÁSIG

Olvasandó (lectio): Zsolt 77

Alapige (textus): Zsolt 77,3; 6-8; 12-14
(Vastagbetűs kiemelés a teljes zsoltárból)

A karmesternek, Jedútúnnak: Ászáf zsoltára. Hangosan kiáltok Istenhez, Istenhez kiáltok, hogy figyeljen rám. ***Nyomorúságom idején az Úrhoz folyamodom, kezem éjjel is kitárom feléje lankadatlanul, de lelkem nem tud megvigasztalódni.*** *Istenre gondolok, és csak sóhajtozom, róla elmélkedem, és elcsügged a lelkem. (Szela.) Szemeimet nyitva tartod, szótlanul hánykolódom.* ***Gondolkozom a régi napokon, a hajdani esztendőkön. Eszembe jutnak énekeim éjjelente, szívemben elmélkedem, és ezt kutatja lelkem: Vajon végleg eltaszít az Úr, és nem tart tovább jóakarata?*** *Végképp elfogyott szeretete, érvénytelen lett ígérete nemzedékről nemzedékre? Elfelejtette kegyelmét az Isten, vagy elnyomta irgalmát a harag? (Szela.) Az az én bajom, gondoltam, hogy megváltozott a Felséges jóindulata.* ***Emlékezem az ÚR tetteire, visszagondolok hajdani csodáira. Végiggondolom minden tettedet, elmélkedem dolgaidon. Szent a te utad, Istenem! Van-e oly nagy Isten, mint a mi Istenünk?*** *Te vagy az Isten, aki csodákat tettél, megismertetted erődet a népekkel. Megváltottad hatalmaddal népedet, Jákób és József fiait. (Szela.) Láttak téged a vizek, ó Isten, láttak a vizek, és megremegtek, a mély vizek is reszkettek. A felhők ontották a vizet, a magas fellegek mennydörögtek, nyilaid pedig cikáztak. Mennydörgésed hangzott a forgószélben, villámok világították be a világot, reszketett és rengett*

a föld. Utad a tengeren át vezetett, ösvényeid a nagy vizeken, lépteid nyoma nem látszott. Mint nyájat, úgy vezetted népedet Mózes és Áron által.

Imádkozzunk!

Magasztal a szívünk, dicsőséges Atyánk, hogy Te beszélő Isten vagy: szólsz hozzánk, megszólítasz, mindenkinek a nyelvén értesz, minden szívhez tudsz hozzászólni, és meg tudod vidámítani az elcsüggedt és a megfáradt lelkeket. Magasztalunk azért, hogy a Te beszéded Lélek és Élet, hiszen Te teremtetted az egész univerzumot, Te teremtetted a világot és a tengereket, Te teremtetted az embert is. Csodáljuk a Te műveidet, Urunk, mert hatalmas vagy. Áldunk a Te teremtő szódért, amit elküldesz hozzánk. Magasztalunk azért a bizonyosságért, hogy a Te Igéd, amit elküldesz közénk, soha nem tér Hozzád üresen, hanem megcselekszi azt, amiért elküldöd. Áld a szívünk most, Urunk, hogy Előtted állhatunk. Fogadd el a mi szívünk hálaadását azért, elkészített ajándékaid vannak ezen a délelőttön is számunkra. Könyörögve kérünk, Urunk, különösképpen most azért, aki szólja a Te szódat, a Te Igédet; az emberi beszéden túl hadd értsük és hadd halljuk meg a Te beszédedet, a Te Igédet. Ne a felszínre essen, mint az útfélre esett mag, hanem hadd gyökerezzen meg, mélyüljön el bennünk Igédnek az üzenete. Könyörögve kérünk, Urunk, Dávid szavaival: „Teremts bennem tiszta szívet, ó, Uram, és az erős lelket újítsd meg bennem. Ne vess el engem a Te színed elől, Szentlelkedet ne vond meg tőlem. Könyörülj meg rajtam, és add meg nékem a szabadulás örömét”. Áldunk Urunk, hogy most itt állhatunk Előtted, és a Te vendégeid, a Te kezedre bízott nyáj lehetünk. Fogadd el ezért a mi szívünk hálaadását, és áldjál meg bennünket Igéd világosságával!

Ámen.

Isten **bűnbocsátó kegyelmének** hirdetése:
Nézzünk fel Jézusra, a hit szerzőjére és beteljesítőjére… (Zsid 12,2a)

Igehirdetés

Kedves Testvérek!

Mennél idősebbek leszünk, annál többet gondolunk vissza ifjúkorunkra. A szülői ház fészekmelege, a boldog ifjúság, a tanulmányok, a felejthetetlen és majdnem végnélküli szünidők, a nagy barátságok, az első szerelmek. Mi minden eszünkbe jut ilyenkor! Emlékezünk, és szívünket eltölti a nosztalgia. Csak az a kérdés, hogy mire jó ez? Hiszen annál inkább elcsüggedünk a jelenben, látva, hogy minden megváltozott. Mi idősebbek lettünk, a világ pedig kegyetlenebb. A kérdés az, hogy van-e jó emlékezés? Olyan emlékezés, ami nem csüggeszt bennünket.

Tudják a Testvérek, hogy idén az istentisztelet éve van. A templom az a hely, a vasárnap délelőtt az az idő, és az istentisztelet az az alkalom, amikor az ember megnyithatja szívét az Úr előtt; elmondhatjuk, mi az, ami bánt, mi az, ami csüggeszt. Megvallhatjuk nyomorúságainkat és bűneinket. De hálát is adhatunk azért, ami jó. Sőt, az istentisztelet az az alkalom, amikor átélhetjük, hogy Isten iránti vallomásainknak iránya lehet. Ahogyan a zsoltár felirata jelzi: „A CSÜGGEDÉSTŐL A HÁLAADÁSIG". Természetesen nemcsak az istentiszteleten nyithatjuk meg szívünket Isten előtt, de ha kitárjuk Előtte egész valónkat, az lelki értelemben már istentisztelet. Tehát az istentiszteleten is megtörténhet a csoda – de ha megtörténik a csoda, az már istentisztelet. Istentisztelet, mert nem úgy megyünk haza, ahogy jöttünk.

Ahogyan egy hónapja is, amikor a 73. zsoltárt tanulmányoztuk, olvastuk: *Elgondolkoztam rajta, meg akartam érteni, de túl nehéznek tűnt nekem. Végül elmentem Isten szent helyére, és megértettem…*" (Zsolt 73,16-17a). A zsoltáros nem úgy ment el a templomba, mint ahogyan onnan hazament, mert vívódott magában, csüggedés fogta el, nem értette a dolgokat. Végül elment az Isten szent helyére. Ebben az esetben nem is az a feltétlenül fontos, hogy valóságosan a templomba menjünk, hanem az Isten színe elé, Isten jelenlétébe lépjünk be. Végül is a zsoltáros eligazítást kapott Istentől.

Valami ilyesmit látunk itt, a 77. zsoltárban is.

Nézzük meg, hogy hogyan lesz számunkra istentiszteletté a 77. zsoltár tanítása!

1 Az első, amiről szeretnék beszélni, az **alaphelyzet**, a kiindulási állapot, amely **a csüggedés**. Ebben az esetben, ebben a zsoltárban a csüggedés: „*Hangosan kiáltok Istenhez, Istenhez kiáltok, hogy figyeljen rám. Nyomorúságom idején az Úrhoz folyamodom, kezem éjjel is kitárom feléje lankadatlanul, de lelkem nem tud megvigasztalódni. Istenre gondolok, és csak sóhajtozom, róla elmélkedem, és elcsügged a lelkem".*

Az alaphelyzet, a kiindulási állapot a csüggedés! Ennek a csüggedésnek az egyik oka a nyomorúság. Valamilyen nyomorúság vette körül a zsoltárost, vagy az egész népet. A másik ok, és ez a súlyosabb: Isten hallgatása. Csak kínlódunk, és nem látunk kiutat. Nemcsak a zsoltáros, mi is gyakran kerülünk hasonló állapotba. Nem értjük, hogy miért történik velünk mindaz, ami bánt: egy szerelmi bánat, sikertelen tanulmányok, munkanélküliség, családi problémák, betegség, gyász, öregedés. Mennyi minden csüggeszt bennünket! Amikor nem úgy alakul az életünk, ahogyan azt elterveztük, ahogyan azt jónak és szépnek gondolnánk. S ez még hagyján, de úgy tűnik, hogy Isten sem válaszol. Ekkor csüggedés vesz rajtunk erőt, és elkezdjük keresni a kiutat.

Hiszen tudjuk, hogy ez a csüggedt állapot senkinek nem jó: sem magunknak, sem a környezetünknek.

Az alaphelyzet, a kiindulási állapot a csüggedés, de ebből mi kiutat keresünk.

2 Kínálkozik előttünk egy **hamis kiút.** Erről szeretnék másodjára szólni, ez az, amit **nosztalgiá**nak neveztem.

„Szemeimet nyitva tartod, szótlanul hánykolódom. Gondolkozom a régi napokon, a hajdani esztendőkön. Eszembe jutnak énekeim éjjelente, szívemben elmélkedem, és ezt kutatja lelkem: Vajon végleg eltaszít az Úr, és nem tart tovább jóakarata? Végképp elfogyott szeretete, érvénytelen lett ígérete nemzedékről nemzedékre? Elfelejtette kegyelmét az Isten, vagy elnyomta irgalmát a harag?... Az az én bajom, gondoltam, hogy megváltozott a Felséges jóindulata”.

A régi szép napok öncélú felelevenítése csak kételkedéshez vezet! A régi örömök, a régi szolgálatok, az énekek felelevenítése csak kételkedésre vezet. Mindaz a jó, ami annak idején körülvett engem, mindaz a jó, ami belőlem fakadt, csak a csüggedést mélyíti el a jelenben. Mert ha magunkat állítjuk gondolkodásunk középpontjába, egyre mélyebbre süllyedünk a hiábavaló nosztalgiában, önmagunk sajnálásában, és a kételkedésben. Míg végre eljutunk ehhez a megállapításhoz, hogy *„Az az én bajom, gondoltam, hogy megváltozott a Felséges jóindulata.”*

Megvallom őszintén, hogy egy-egy hosszabb, vagy néhány napos, néhány hetes betegség ideje alatt velem is sokszor előfordult, hogy belesüllyedtem valami hasonló lelkiállapotba. Amikor sok időm lévén, olvasgattam, nézegettem a régi fényképeket, olvasgattam régi leveleket, és egyre mélyebben belesüllyedtem a nosztalgiába. Hej, amikor még gimnazista voltam! Hej, amikor még Kelenföldre jártam ifibe! Hej, amikor még összeházasodtunk Anikóval! Hej, amikor a gyerekek még kicsik voltak! Milyen szép idők voltak ezek!

Ez nem azt jelenti, hogy ne lehetne elővenni fényképeket, vagy ne lehetne olvasgatni régi leveleket. De amikor belelovalom magamat ebbe a lelki állapotba, akkor egyre messzebb kerülök Istentől!

Mert a régi jó és szép napok öncélú felelevenítése végül is elvezet engem egészen a kételkedésig. A régi örömök, szolgálatok, énekek felelevenítése elvezet a kételkedésig!

A kételkedésig, hogy mintha Isten megváltozott volna: *„Az az én bajom, gondoltam, hogy megváltozott a Felséges jóindulata.”*

Ezért mondtam, hogy az ilyenfajta nosztalgia hamis kiút! Amikor a csüggedt lelkiállapotban visszagondolunk a régi szép időkre, így, öncélúan… Amikor az önmagunk körül való forgásban egyre inkább belesüppedünk abba, hogy „Hej, milyen jó körülmények vettek engem körül régen… Hej, milyen szárnyaló volta a szolgálatom régen!...”, akkor bizony ez csak arra jó, hogy elvezessen a kételkedésig.

3 Mert a hamis kiúton kívül van egy **igazi megoldás**, és ez nem más, mint az **Isten tetteire való emlékezés**, úgy, ahogyan folytatódik a zsoltár: „E*mlékezem az ÚR tetteire, visszagondolok hajdani csodáira. Végiggondolom minden tettedet, elmélkedem dolgaidon. Szent a te utad,*

Istenem! Van-e oly nagy Isten, mint a mi Istenünk? Te vagy az Isten, aki csodákat tettél, megismertetted erődet a népekkel. Megváltottad hatalmaddal népedet, Jákób és József fiait. (Szela.) Láttak téged a vizek, ó Isten, láttak a vizek, és megremegtek, a mély vizek is reszkettek. A felhők ontották a vizet, a magas fellegek mennydörögtek, nyilaid pedig cikáztak. Mennydörgésed hangzott a forgószélben, villámok világították be a világot, reszketett és rengett a föld. Utad a tengeren át vezetett, ösvényeid a nagy vizeken, lépteid nyoma nem látszott. Mint nyájat, úgy vezetted népedet Mózes és Áron által".

Míg a nosztalgia hamis kiutat kínál, addig az Isten tetteire való emlékezés megújít és hálára indít. Nem önmagunkat kell gondolkozásunk középpontjába állítani, hanem az Urat! Az Ő cselekedeteire kell újra és újra gondolni, arra kell emlékezni! Nem a régi szép napokra, a mi körülményeinkre és a mi szolgálatainkra, a mi énekeinkre – ahogy a zsoltáros mondja –, hanem Isten tetteire. Hogy mit tett Isten a természetben mint teremtő és gondviselő Úr, és mit tett Isten a történelemben mint megváltó Isten. Hogyan szabadította meg népét az egyiptomi szolgaságból, és hogyan vezette Mózes és Áron által a pusztaságban őket, míg hazára leltek.

De nagyon fontos az, hogy Ászáf, a zsoltár írója nemcsak felidézi Isten tetteit. Így mondja egymás után, hogy „Emlékezem, végig gondolom, elmélkedem…" Tehát felidézi magában, aztán megérti, végül elmélyíti magában Isten tetteit. Nemcsak emlékezik, hanem megemlékezik Isten tetteiről. Ez egy tanulási folyamat. Tudatosan megszilárdítja önmagában, amit érdemes tudnia.

Péter apostol is így ír 2. levelében (2 Pét 3,1): *Ez már a második levél, szeretteim, amelyet hozzátok írok: ezekben emlékeztetés által ébresztgetem tiszta gondolkozásotokat….*

Ezáltal nem önmagunk körül fogunk forogni, hanem Isten lesz gondolkozásunk középpontjában. De ebből nem csüggedés és kételkedés származik, hanem vigasztalódás és hálaadás.

Az ön-központúságból az a gondolat származik, hogy az Isten elhagyta őt: elhagyta Ászáfot, vagy elhagyta az egész népet. Így olvastam, hadd olvassam újra: „*Az az én bajom, gondoltam, hogy megváltozott a Felséges jóindulata."* Sőt, a Károli-féle fordításban így olvassuk: „*a Fölségesnek jobbja megváltozott*."

Tehát a régi napokra történő visszagondolás, az önmaga körül való forgás Ászáfban azt a gondolatot gerjeszti, hogy a hiba nem benne van, és nem a népben van, hanem Istenben van a hiba: a Fölségesnek jobbja megváltozott. Idáig jut el Ászáf, amikor maga körül forognak a gondolatai. A Fölségesnek jobbja megváltozott!

Hány és hány ilyen, és ehhez hasonló gondolat ejt meg bennünket is, ilyen Isten elleni lázadás, hogy nem belőlünk származik a baj, nem mi vagyunk a hibásak, nem mi vagyunk a bűnösök, hanem ott van a baj, hogy Isten jóindulata megváltozott irányunkban. Mi változatlanok vagyunk, Isten pedig megváltozott. Elfelejtjük az Igét, hogy „*Jézus Krisztus tegnap és ma és örökké ugyanaz*." (Zsid

13,8). Elfelejtjük az Igét, hogy *Istennél nincs változás* (Jak 1,17). Úgy gondoljuk, hogy Ő változott meg irányunkban. Pedig bizony mi változtunk meg!

Az Isten-központúság viszont arra a gondolatra juttat bennünket, hogy Isten a tökéletes, és én vagyok a bűnös.

Végül is, amikor Isten tetteire emlékezik Ászáf, akkor ide jut el: „*Szent a te utad, Istenem! Van-e oly nagy Isten, mint a mi Istenünk”.*

Ebből a kontrasztból következik az én bűnösségem. Mert tudom, hogy Isten szent, és én szentségtelen vagyok. Tudom, hogy Ő bűntelen, én pedig bűnös vagyok. Tudom, hogy Ő tökéletes, én pedig …, arról jobb nem is beszélni!

De hogyha Istenre tekintek, ha látom az Ő nagyságát, az Ő igazságát, az Ő csodáit, az Ő tetteit, akkor az engem is felemel, akkor az bűnbocsánatot ad. Az Isten-központúságból vigasztalás, megújulás, hálaadás és majd tettek következnek. Ahogyan a Jelenések könyvében is olvassuk: „*Emlékezzél tehát vissza, honnan estél ki, térj meg, és tedd az előbbiekhez hasonló cselekedeteidet*…” (Jel 2,5a).

Az igazi megoldást mi már – az Újszövetséget ismerve – így mondanánk: „Megemlékezni Krisztus keresztjéről és az üres sírról”. A zsoltáros az Úr csodás tetteire emlékezik: a teremtő, a gondviselő, a népét megváltó Istenre. De mi már meg tudunk emlékezni Krisztus keresztjéről, ahol Ő letette az Életét azért, hogy nekünk életünk legyen.

Megemlékezni Krisztus keresztjéről és az üres sírról! Megemlékezni gondolatban, szóban és cselekedetben is! Ha Krisztus keresztjéből származnak a mi gondolataink, a mi szavaink, a mi cselekedeteink, akkor hálaadó életet élhetünk. Ne magunkra nézzünk, hanem Istenre! Ha csüggedt lelkiállapotba kerülünk, akkor ebből a kiút nem az, hogy a magunk régi, szép, jó körülményeit, napjait, szolgálatait, énekeit említjük fel magunknak. Ne magunk körül forogjunk, hanem gondolkodásunkat mindenestől az Úrhoz fordítsuk! Őróla emlékezzünk meg, az Ő szabadító tetteiről, az Ő gondviseléséről! De ez nem elég! Hiszen itt is van szó a megváltásról: az Ő gondviseléséről, és a Krisztus keresztjéről. Mindarról, amit Isten végzett. Amit nem mi végeztünk, amit Isten végzett bennünk. Amit Isten végzett környezetünkben. Amit Isten végzett az Ő népe életében. A kereszt álljon a középpontunkban! És az újjászületés, hiszen az is Isten munkája bennünk. Ne magunkra nézzünk, hanem Istenre. Úgy, ahogyan a bűnbocsánat-hirdetéskor is felolvastam a Zsidókhoz írt levélből: „*Nézzünk a hit elkezdőjére és bevégzőjére, Jézusra*…”. És így folytatódik: „*Aki az előtte levő öröm helyett – a gyalázattal nem törődve – vállalta a keresztet, és az Isten trónjának a jobbjára ült. Gondoljatok rá, aki ilyen ellene irányuló támadást szenvedett el a bűnösöktől, hogy lelketekben megfáradva el ne csüggedjetek*”. (Zsid 12,2-3)

Ámen.

Imádkozzunk!

Urunk! Magasztalunk Téged, mert van mire emlékeznünk. Magasztalunk Téged, hogy nem magunk körül kell forognunk, amely végül is teljes kétségbeesésbe és kételkedésbe vezet, amikor már a Te jóindulatodat is megkérdőjelezzük – s megkérdőjelezzük azt, hogy Te változatlan vagy –, hanem ha Terád nézünk, akkor emelkedik fel a szívünk, a lelkünk. Urunk! Akkor jutunk el a magasztalásig, a hálaadásig, amikor látjuk, hogy mit tettél ott, a kereszten, és látjuk azt, hogy mit tettél a mi szívünkben. Köszönjük, Urunk a megváltás csodáját, hogy ezt az utat választottad, mert nem volt más út, hogy visszataláljunk Hozzád, hogy egyszülött Fiadat a keresztre adtad. Köszönjük Neked, Úr Jézus Krisztus, hogy vállaltad, hogy elszenvedted mindazt a szenvedést és a halált, a poklokra való alászállást, ami tulajdonképpen a mi osztályrészünk lenne. Köszönjük, Urunk, és kérünk, hogy ha megemlékezünk a Te csodatetteidről, akkor emeld fel úgy a szívünket, a lelkünket, hogy a kezünk és a lábunk is útnak induljon, és tegyük, amit tennünk kell. Hogy ez legyen a hajtóerő számunkra, hogy boldog, kiegyensúlyozott életet élhessünk. Hogy Rád vethessük a terheket. Hogy menjünk a kijelölt úton, és végül elérkezzünk a célba. Urunk! Köszönjük, hogy erre Te adtad meg a lehetőséget, nem nekünk kell azt megteremtenünk. Köszönjük, Urunk, hogy ha Benned bízunk, ha Rád tekintünk, ha Téged fogadunk be a szívünkbe, Úr Jézus Krisztus, akkor Te viszel minket végig ezen az úton. Köszönjük, Urunk, hogy csüggedésben, nyomorúságban feltekinthetünk, és felemelkedhetünk egészen a hálaadásig. Különösképpen is kérünk azokért, akik az elmúlt héten álltak meg ravatal mellett. Urunk! Az ő gyászuk mellett is ajándékozd meg őket ilyen feltekintéssel, Rád tekintéssel. Ne a régi szép időkre emlékezzenek csupán, amíg szerettük velük volt, hanem Te legyél gondolkodásuk középpontjában, és akkor fognak megvigasztalódni. Urunk! És így kérünk minden betegért, minden olyan szerettünkért vagy ismerősünkért, aki akár lelki akár testi nyomorúságban van. Így hadd kérjünk hazánkért, Magyarországért, annak vezetőiért, hogy könyörülj rajtuk és könyörülj rajtunk! Kérünk Urunk, hogy vezess az örökkévalóság útján! És hadd kérjünk arra is, hogy hallgasd meg a magunkban, csöndben elmondott imádságainkat is!

Ámen.